

๕๑๓๓/๕๑๖๗
อ. มี.ค. ๕๗
๑๓.๑๖๗๙

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๑๖๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๓ ฉบับ)

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๓๔๑ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗
๒. หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๓๖๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๑๒/๑๖
ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ตามที่แจ้งว่าในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเจริญ เจริญชัย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๙๔๒ คน เป็นผู้เสนอ นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๙๒,๙๗๘ คน เป็นผู้เสนอ และนายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยให้รอการพิจารณาไว้ภายในกำหนด ๖๐ วันตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๘ ไปเพื่อทราบ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอข้อสังเกตและผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๗ ลงมติ

๑. รับทราบข้อสังเกตและผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายเจริญ เจริญชัย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๙๔๒ คน เป็นผู้เสนอ นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๙๒,๙๗๘ คน เป็นผู้เสนอ และนายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ รวม ๓ ฉบับ) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. ให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเจริญ เจริญชัย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๙๔๒ คน เป็นผู้เสนอ นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๙๒,๙๗๘ คน เป็นผู้เสนอ และนายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) รวม ๓ ฉบับ ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในกำหนดเวลา พร้อมแจ้งข้อสังเกตดังกล่าว และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

/๓ ...

๓. เห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สร้างสมดุลกับนโยบายอื่นของรัฐ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฎ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๑๒๑ (wa1810/D/S/วค)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๓๕ / ๒๕๖๗
วันที่ ๔ / มี.ค. / ๖๗ เวลา ๑๒.๒๐น.

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
รับที่ ๓๑ ๒๕๖๗
วันที่ ๖ มี.ค. ๖๗ เวลา ๑๕.๓๐

กลุ่มงาน...
รับที่ ๑๓๕ / ๒๕๖๗
วันที่ ๖ มี.ค. ๖๗ เวลา ๑๕.๓๐
กลุ่มงาน... เวลา...

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๒/๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ (ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๑๘ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๒/๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สร้างสมดุลกับนโยบายอื่นของภาครัฐ (เรื่องเสร็จที่ ๑๖๗๓/๒๕๖๔)

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) ความว่า ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธ ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเจริญ เจริญชัย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๙๔๒ คน เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๙๒,๙๗๘ คน เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงส่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเชิญผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงบประมาณ มาร่วมพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีจะต้องแจ้งผลการพิจารณาไปยังสภาผู้แทนราษฎรภายในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๗ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าว และได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยมีหน่วยงานที่ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม ได้แก่ กระทรวงการคลัง (กรมสรรพสามิต) กระทรวงพาณิชย์ (กรมทรัพย์สินทางปัญญา และกรมการค้าต่างประเทศ) กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมคุมประพฤติ) กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงาน

ปลัดกระทรวง และกรมควบคุมโรค) สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ และสำนักงานศาลยุติธรรม ปราบกฏผลการพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. หลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณา ก่อนรับหลักการจำนวนสามฉบับ มีหลักการเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเจริญ เจริญชัย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๙๔๒ คน เป็นผู้เสนอ) มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้การควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์สอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน มิให้เป็นภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพของบุคคลจนเกินสมควร และเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคและประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การเพิ่มตำแหน่งที่ปรึกษาของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ให้ครอบคลุมถึงผู้แทนสมาคมการค้าของผู้ประกอบการผลิตและจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การยกเลิกองค์ประกอบในส่วนผู้แทนเอกชนซึ่งคัดเลือกรายการจากองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์มิใช่เป็นการแสวงหากำไร และดำเนินกิจกรรมด้านการสนับสนุนและรณรงค์ให้ลดการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์หรือฉลาก การห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กำหนด การห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในวันและเวลาที่กำหนด การกำหนดวิธีการหรือลักษณะในการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การห้ามบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กำหนด ตลอดจนการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อมิให้จำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการจนเกินสมควร และแก้ไขหลักการเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันที่มีลักษณะจำกัดสิทธิโดยเด็ดขาดซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการยกเลิกการใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมายซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ดุลพินิจ ได้แก่ การยกเลิกหมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และหมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์หรือฉลาก การห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กำหนด วิธีการหรือลักษณะในการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การห้ามบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กำหนด และการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ตลอดจนยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในวันและเวลาที่กำหนด รวมทั้งแก้ไขให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายแทนนายกรัฐมนตรี

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๙๒,๙๗๘ คน เป็นผู้เสนอ) มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อลดผลกระทบด้านลบของสังคมที่เกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และคุ้มครองประชาชน ตลอดจนเด็กและเยาวชน ได้แก่ การยกเลิกบทบัญญัติเรื่องที่ปรึกษาของคณะกรรมการโดยเปลี่ยนเป็นกลไกของสมาชิกเครือข่าย

ควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์จังหวัดหรือภูมิภาค การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ คณะกรรมการควบคุมฯ กรุงเทพมหานครและจังหวัด และหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในประเด็นเกี่ยวกับสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ บุคคลที่ห้ามขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ หน้าที่ของผู้ขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ วิธีการหรือลักษณะในการขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ สถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ และการโฆษณาเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ รวมทั้งการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟ้องเรียกค่าเสียหาย

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสามฉบับ สรุปได้ดังต่อไปนี้

๒.๑ กระทรวงการคลัง (กรมสรรพสามิต) ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสามฉบับ โดยมีข้อสังเกตว่า การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ควรจะต้องมีแนวทางที่มีความชัดเจนเพื่อให้กรมสรรพสามิตสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เช่น

(๑) กรณีการผ่อนคลายการอนุญาตขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ กรมสรรพสามิตจะต้องนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตขาย ให้สอดคล้องกันต่อไป

(๒) กรณีร่างมาตรา ๘ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ (๑)) ที่นายธีรภัทร์ฯ เสนอ มีประเด็นพิจารณาเรื่องการกำหนดจำนวนหรือความหนาแน่นของใบอนุญาตขายสุราในพื้นที่ ซึ่งกรมสรรพสามิตจะต้องนำจำนวนหรือค่าความหนาแน่นดังกล่าวไปจัดทำหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตขายสุราในจังหวัดและพื้นที่ต่าง ๆ

(๓) ร่างมาตรา ๑๕ ที่นายธีรภัทร์ฯ เสนอเพิ่มมาตรา ๒๕ (๔/๕) กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์มีหน้าที่จัดแจ้งผู้ขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ (ประเภท ต้มที่ร้านและประเภทไม่ต้มที่ร้าน) ซึ่งในปัจจุบันผู้ขายสุราต้องได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิตอยู่แล้ว ตามมาตรา ๑๕๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีประเด็นว่าจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้ขายสุราหรือไม่

(๔) ร่างมาตรา ๒๑ ที่นายธีรภัทร์ฯ เสนอเพิ่มมาตรา ๒๘/๑ ซึ่งมีการแยกประเภทการขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์เป็นประเภทไม่ต้มที่ร้านกับประเภทต้มที่ร้าน ปัจจุบันการอนุญาตขายสุราของกรมสรรพสามิตไม่มีการแบ่งประเภทดังกล่าว ซึ่งหากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ฯ ในประเด็นนี้ กรมสรรพสามิตจะต้องนำไปกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งประเภทใบอนุญาตขายสุราใหม่ ซึ่งมีประเด็นเรื่องความชัดเจนว่าทั้งสองประเภท มีความแตกต่างกันอย่างไร ตัวอย่างเช่น ร้านขายของชำที่มีโต๊ะเก้าอี้เล็ก ๆ หน้าร้าน ที่ผู้ซื้อสามารถนั่งดื่มเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในบริเวณดังกล่าวได้ หรือร้านขายข้าวต้มที่มีการขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ จะจัดอยู่ในประเภทใด

(๕) ร่างมาตรา ๔๑ ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓ ที่นายธีรภัทร์ฯ เสนอ มีการกำหนดโทษของผู้ขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ให้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุราด้วยเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ไม่เกินสิบสี่วัน ซึ่งปัจจุบันพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิตฯ มีการกำหนดโทษของผู้รับใบอนุญาตขายสุราให้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงมีการห้ามขอใบอนุญาตใหม่ทั้งบุคคล และสถานที่ โดยมีกำหนดระยะเวลาห้าปีในกรณีสถานที่และหนึ่งปีในกรณีบุคคล ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า

ในการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จะต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกรมสรรพสามิตด้วย

๒.๒ กระทรวงพาณิชย์ มีความเห็น ดังนี้

๒.๒.๑ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ และไม่ขัดข้องหากกระทรวงสาธารณสุขจะนำไปพิจารณาปรับแก้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน และมีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ มีหลักการใกล้เคียงกันในการกำหนดให้ออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำลากหรือบรรจุภัณฑ์ และการโฆษณา เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยให้กำหนดรายละเอียดไว้ในกฎหมายลำดับรองซึ่งอาจเป็นกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ ด้วยเหตุนี้ เนื้อหาในรายละเอียดที่จะกำหนดขึ้นจึงควรมีเหตุผลความจำเป็น มีแนวทางหรือแนวปฏิบัติที่มีความชัดเจน รวมทั้งต้องมีการรับฟังความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องด้วย

๒.๒.๒ กรมการค้าต่างประเทศ ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ เนื่องจากเห็นว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถผลิตและขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้อย่างเสรีมากยิ่งขึ้น เพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ อย่างไรก็ตาม การทบทวนเพื่อปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน รวมทั้งควรคำนึงถึงบริบทและผลกระทบที่มีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน สังคม และสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย

๒.๓ กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเป็นกฎหมายที่มีหลักการที่ดี แต่อาจมีปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายที่มีผลกระทบในบางแง่มุมในเชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการสถานบริการหรือผู้ประกอบการสถานประกอบการที่เหมือนหรือคล้ายกับสถานบริการ จึงมีการเรียกร้องให้มีการผ่อนผันในเรื่องระยะเวลาในการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ดังนั้น ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ฯ จึงต้องมีการชั่งน้ำหนักระหว่างเสรีภาพในการประกอบอาชีพและผลกระทบที่มีต่อสังคมโดยเฉพาะอุบัติเหตุทางถนน รวมทั้งความรุนแรงในครอบครัวให้ได้สัดส่วนกัน อนึ่ง กรมการปกครองไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ โดยเห็นว่า สามารถนำหลักการที่ดีและเหมาะสมของแต่ละร่างมาพิจารณาร่วมกันกับร่างที่เสนอโดยกระทรวงสาธารณสุขได้

๒.๔ กระทรวงยุติธรรม มีความเห็น ดังนี้

๒.๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ โดยมีข้อสังเกตดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการผ่อนคลามาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ นั้น เป็นการลดทอนอำนาจของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้เหลือเพียงการให้คำแนะนำหรือปรึกษา ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมีคณะกรรมการควบคุมฯ อีกทั้งการแก้ไขในแนวทางดังกล่าวจะมีความซ้ำซ้อนกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาถึงความจำเป็นของการมีคณะกรรมการแต่ละคณะในกฎหมาย นอกจากนี้ การลดระดับการควบคุม รวมถึงช่องทางและวิธีการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ย่อมส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสในการเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้มากขึ้น และอาจเป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเท่าพิภพาฯ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการผ่อนคลาตามาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยเน้นหลักการบริหารจัดการ เช่น การยกเลิกคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทุกคณะ รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เห็นว่า ในแง่มุมหนึ่งอาจพิจารณาได้ว่าเป็นการลดขั้นตอนในการบริหารราชการ ลดภาระงาน ตลอดจนค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตามก็สมควรสอบถามความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้โดยตรง เช่น กรมควบคุมโรค ว่า เมื่อยกเลิกกลไกคณะกรรมการตามกฎหมายและสำนักงานฯ แล้ว จะมีแนวทางในการบริหารจัดการด้านบุคลากรงบประมาณ ภารกิจ และองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้ ควรต้องมีข้อมูลอย่างชัดเจนเพื่อที่จะแสดงให้เห็นได้ว่า ประสิทธิภาพของบุคลากรและสำนักงานฯ ที่ผ่านมาเป็นอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๓) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการยกระดับการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และกำหนดมาตรการควบคุมที่เข้มงวดมากขึ้น เห็นว่า ความจำเป็นในการเพิ่มระดับในการควบคุมจะต้องได้สัดส่วนกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการเพิ่มหน้าที่ของผู้ขาย นอกจากนี้ ควรจะต้องมีข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วยว่าในปัจจุบันมีประเด็นปัญหาใดอยู่บ้างจึงจำเป็นต้องกำหนดเช่นนั้น รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบที่จะตามมาจกมาตรการดังกล่าว เช่น การกำหนดให้ต้องจัดแจ้งสโมสรกับสำนักงานฯ การกำหนดห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์บนทางหลวงซึ่งจะกระทบต่อธุรกิจเป็นจำนวนมาก

๒.๔.๒ กรมคุมประพฤติ ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับตามหนังสือกรมคุมประพฤติ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๓๒๘/๐๑๙๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ และไม่มีความเห็นอื่นเพิ่มเติมในการประชุมสรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ ปรับปรุงบทบัญญัติเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กรุงเทพมหานคร แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ ปรับปรุงบทบัญญัติเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมทั้งสองมาตราดังกล่าวไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้แทนกรมคุมประพฤติเป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด จึงเสนอให้เพิ่มผู้แทนกรมคุมประพฤติเป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร และเพิ่มผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติเป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด เพราะภารกิจของกรมคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จะต้องมีการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงผู้ถูกคุมความประพฤติแล้ว หากเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงสูงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จะต้องนำไปบำบัดรักษา หรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ยังโรงพยาบาลในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข และเพื่อให้งานมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นในระดับกรุงเทพมหานครและในระดับจังหวัดแบบบูรณาการ อีกทั้งกรมคุมประพฤติได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงยุติธรรมให้เป็นผู้แทนและเป็นกรรมการในการประชุมคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ดังนั้น การเสนอแก้ไขดังกล่าวจึงเป็นการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ที่เสนอโดยกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกรมคุมประพฤติโดยกระทรวงยุติธรรมได้เสนอให้เพิ่มผู้แทนกรมคุมประพฤติเป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร และเพิ่มผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัด

เป็นกรรมการในคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด และกระทรวงสาธารณสุขได้มีการกำหนดเพิ่มในร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ฯ ด้วยแล้ว

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเท่าพิภพา เสนอยกเลิกหมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และหมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (ยกเลิกมาตรา ๕ ถึงมาตรา ๒๕) เห็นว่า อาจส่งผลกระทบต่อการใช้กฎหมาย เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เป็นกลไกสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ เช่น การกำหนดนโยบาย แผนงาน และการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือเสนอหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

(๓) สำหรับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ กรมคุมประพฤติ ไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม

๒.๕ กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ และนายเท่าพิภพา กำหนดหลักการซึ่งส่งผลให้มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มากเกินไป ทำให้อาจเกิดปัญหาการเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนได้โดยง่าย ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ สำหรับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ เห็นว่า มีการกำหนดมาตรการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่อาจจะเคร่งครัดมากเกินไป ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของภาคเอกชนและเศรษฐกิจของประเทศ

๒.๖ สำนักงบประมาณ ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ โดยเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสามฉบับได้พยายามเสนอหลักการเพื่อหาความสมดุลระหว่างประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและในเชิงสังคมแล้ว สำหรับงบประมาณที่สนับสนุนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ผ่านมา จะเป็นการจัดสรรให้แก่กรมควบคุมโรค อย่างไรก็ตาม ภาระงานด้านการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยส่วนใหญ่จะเป็นการรณรงค์หรือป้องกัน ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือกับสมาชิกเครือข่ายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะใช้เงินจากเงินนอกงบประมาณในการดำเนินการเป็นหลัก หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสามฉบับจึงไม่มีผลกระทบต่อภาระงบประมาณของกรมควบคุมโรค

๒.๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ เนื่องจากเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมปัญหาที่จะมีผลต่อสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรม และผลกระทบต่อเศรษฐกิจ รวมถึงป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเท่าพิภพา ซึ่งยกเลิกกลไกที่มีอยู่ในปัจจุบันของกฎหมาย ได้แก่ ยกเลิกคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เห็นว่า กลไกดังกล่าวยังมีความจำเป็นเพื่อการพิจารณานโยบายในภาพรวมของประเทศ ตลอดจนการติดตามการดำเนินงานและการประเมินผล ซึ่งหากเห็นว่ากลไกที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพ ก็ควรเสนอแก้ไขหรือปรับปรุงมากกว่าการยกเลิกกลไกทั้งหมด เช่น การเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการในส่วนของการตลาดหรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ กำหนดให้มีสมาชิกเครือข่ายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เห็นว่าหลักการ

ดังกล่าวเป็นประโยชน์ เนื่องจากภาครัฐคงไม่สามารถทำงานได้เพียงลำพัง การกำหนดให้ภาครัฐอำนวยความสะดวกในการจัดการประชุมของสมาชิกฯ จึงมีความเหมาะสม รวมทั้งสมควรบูรณาการการทำงานร่วมกันกับสมาชิกสภาแห่งชาติเพื่อไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้งบประมาณ

(๓) มาตรการควบคุมการขาย ที่เสนอแก้ไขในร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสามฉบับเห็นว่า หากจะพิจารณาผ่อนคลายนโยบายการ ก็ควรต้องมีการป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย โดยเฉพาะในประเด็นการอนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของทางราชการในร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเท่าพิภพฯ เห็นว่า ควรต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมส่วนรวมด้วย ซึ่งแนวทางนี้อาจจะพิจารณากำหนดเป็นข้อยกเว้นในกรณีการจัดงานในสวนสาธารณะที่สามารถขออนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ดื่มในสถานที่ใดอาจจะเหมาะสมกว่าการยกเลิกการควบคุม

(๔) ข้อพิจารณากรณีที่กำหนดมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เคร่งครัดมากเกินไป จะต้องพิจารณาผลเสียหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการประกอบธุรกิจและประเด็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพด้วย

๒.๘ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ โดยมีข้อสังเกตว่า ปัจจุบันการกำกับดูแลควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างจะเข้มงวด หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจะต้องพิจารณาให้การควบคุมดูแลการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจด้วย สำหรับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ กรณีร่างมาตรา ๓๓/๑ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับความเสียหายจากผู้ซบชี้ยานพาหนะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีสิทธิฟ้องคดีได้ โดยการฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายดังกล่าวให้ถือเป็นคดีผู้บริโภค ซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีแทนผู้บริโภคได้ มีข้อสังเกตว่า โดยสภาพแล้วคดีประเภทนี้ไม่ใช่คดีผู้บริโภค เนื่องจากการที่กฎหมายจะกำหนดให้เรื่องใดเป็นคดีผู้บริโภคนั้น ผู้เสียหายจะต้องเป็นผู้บริโภคที่มีปัญหาในประเด็นการกระทำการพิสูจน์ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นคดีระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบการ แต่สำหรับกรณีที่ได้รับ ความเสียหายจากผู้ซบชี้ยานพาหนะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้เสียหายไม่ใช่ผู้บริโภคตามกฎหมายและไม่มีประเด็นปัญหาเรื่องการพิสูจน์ จึงเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้เรื่องดังกล่าวเป็นคดีผู้บริโภค

๒.๙ กรมควบคุมโรค ไม่เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสามฉบับ โดยร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ และร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเท่าพิภพฯ มีสาระสำคัญเป็นการผ่อนคลายนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้บางมาตรการที่เสนอขอแก้ไขขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ต้องการคุ้มครองสุขภาพและอนามัยของประชาชนที่เกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง การอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา ซึ่งขัดต่อหลักการคุ้มครองมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย ส่วนร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ มีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มความเข้มงวดของการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งอาจเกินขอบเขตของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ และสมควรเป็นประเด็นพิจารณาตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ตลอดจนมีหลักการที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสร้างภาระให้แก่ผู้ประกอบการมากจนเกินไป เช่น การกำหนดความรับผิดชอบของผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ขายโดยฝ่าฝืนกฎหมายในกรณีที่ผู้ซื้อไปดื่มเป็นผู้ควบคุมหรือซบชี้ยานพาหนะและก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การกำหนดให้มีการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขายสุราและจ่ายค่าปรับทางปกครองกรณีที่ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ดังนั้น กรมควบคุมโรคจึงขอยืนยันร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอ

โดยกระทรวงสาธารณสุข โดยในส่วนร่างที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ ที่เป็นประโยชน์และอาจจะรับมาพิจารณา เช่น การกำหนดจำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดตัวบุคคลที่สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้กรณีห้ามขายให้แก่สตรีมีครรภ์ นอกจากนี้มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การกำหนดมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เหมาะสมจะต้องเป็นไปตามบริบทสังคมและพฤติกรรมการบริโภคของแต่ละประเทศ เช่น รัสเซียที่เคยสนับสนุนการผลิตขาย และดื่มวอดก้าซึ่งเป็นเครื่องดื่มประจำชาติ ต่อมาเมื่อมีปัญหาพลเมืองติดแอลกอฮอล์เรื้อรังและเป็นโรคเกี่ยวกับตับก็หยุดการส่งเสริมดังกล่าว สหรัฐอเมริกาแม้จะให้โฆษณาได้อย่างเสรี แต่มีกฎหมายกำหนดโทษทางอาญาในกรณีดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกสถานที่ที่กำหนด รวมทั้งเก็บภาษีธุรกิจที่ขายและมีส่วนสถานที่ให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอัตราที่สูงกว่าภาษีของธุรกิจที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งส่งผลให้การบังคับใช้เป็นมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยปริยายแม้หลักการของกฎหมายจะค่อนข้างไปในทางเสรี

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ ของกรมควบคุมโรคได้ปรับแก้ไขในส่วนของ การควบคุมการโฆษณา การสื่อสารการตลาดเพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาในปัจจุบัน เนื่องจากการโฆษณา และการสื่อสารการตลาดมีผลอย่างมากต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัจจุบันมีการสื่อสารการตลาดหลายรูปแบบ เช่น การใช้ Influencer จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายในประเด็นดังกล่าว

(๓) ผลการใช้บังคับกฎหมายที่ผ่านมา กลไกคณะกรรมการต่าง ๆ มีประสิทธิผล จึงต้องคงกลไกดังกล่าวไว้ โดยปัญหาที่แท้จริงที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกิดจากการกำกับติดตามงานและความคืบหน้าของงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการใช้บังคับกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าจะเป็นปัญหาเรื่องโครงสร้างหรือกลไกตามกฎหมาย

ปัจจุบันพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังไม่ได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ต้องดำเนินการ โดยมีการขอขยายระยะเวลาไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมโรคได้เคยจัดรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฯ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจากผลการรับฟังปรากฏว่า พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ มีผลทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางที่ดีขึ้น ลดอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ตลอดจนการป้องกันเด็กและเยาวชน โดยกรมควบคุมโรคได้นำความคิดเห็นที่ได้รับฟังมาจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอเรื่องต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ

๒.๑๐ กรุงเทพมหานคร ไม่เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ และนายเท่าพิภพฯ สรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างที่เสนอโดยนายเจริญฯ มีผลเป็นการผ่อนคลายนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพิ่มการเข้าถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ย่อมสร้างผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน สุขภาพและอนามัยของประชาชน และนำมาซึ่งอุบัติเหตุและความสูญเสีย จึงไม่เห็นด้วยในแนวทางดังกล่าว

(๒) ร่างที่เสนอโดยนายเท่าพิภพฯ ร่างมาตรา ๑๔ ยกเลิกมาตรา ๓๑ (๖) และร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๑ (๗) ที่กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งการประกาศกำหนดสถานที่เพิ่มเติมขึ้น หากไม่มีการกำหนดสวนสาธารณะเช่นเดิมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อาจจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อเด็กและเยาวชน จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรานี้ นอกจากนี้ ในร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ กำหนดให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากกรมควบคุมโรคได้นั้น เป็นสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับการผ่อนคลายมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากมาตรการที่ผ่อนคลายมากขึ้นย่อมส่งผลให้มีผู้บริโภคแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยด้านสุขภาพ เมื่อเกิดผลกระทบด้านลบดังกล่าว จึงไม่ควรให้สามารถขอรับการสนับสนุนการบำบัดรักษาฟื้นฟูจากการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากกรมควบคุมโรคได้ ในทางกลับกันควรป้องกันมิให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้นจะมีความเหมาะสมมากกว่า นอกจากนี้ ไม่ควรยกเลิกกำหนดวันและเวลาที่สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลทั่วไปได้โดยเสรี โดยสรุปไม่เห็นด้วยกับหลักการที่มีผลเป็นการเพิ่มการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งสถานที่และบุคคล

นอกจากนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมต่อร่างที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ โดยเห็นด้วยในหลักการในภาพรวม เนื่องจากจะทำให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการฯ และสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมสมัชชา ตลอดจนการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดหน้าที่ผู้ขาย การกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การโฆษณา การฟ้องเรียกค่าเสียหาย ตลอดจนการกำหนดให้บุคลากรที่ผ่านการอบรมช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามความเหมาะสมได้ เช่น ประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อแก้ไขปัญหาบุคลากรภาครัฐที่ไม่เพียงพอ

๒.๑๑ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ไม่เห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ และนายเท่าพิภพฯ โดยมีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไป และการที่เสนอให้ผู้ประกอบการภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนตัดสินใจในด้านนโยบายมากเกินไปจะทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนทางธุรกิจและการแทรกแซงนโยบายได้ ในทางกลับกันเห็นด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ ในประเด็นที่กำหนดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เนื่องจากจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสังคมโดยรวมได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เห็นว่า ควรคงกลไกคณะกรรมการไว้เพื่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย แต่ต้องระมัดระวังมิให้เกิดประโยชน์ทับซ้อนทางธุรกิจ สำหรับประเด็นเรื่องการห้ามโฆษณาหรือส่งเสริมการขายนั้น มีข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนอย่างชัดเจนว่า การโฆษณาและการส่งเสริมการขายมีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายและเร็วขึ้น ดังนั้น จึงยังคงมีความจำเป็นต้องคงมาตรการห้ามโฆษณาและการส่งเสริมการขายที่รัดกุม โดยเฉพาะการขายออนไลน์

ส่วนประเด็นของการกำหนดเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น มีงานวิจัยที่ยืนยันว่าในกรณีที่มีการขยายเวลาการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น จำนวนอุบัติเหตุทางท้องถนน ตลอดจนความรุนแรงของปัญหาทางสังคม รวมถึงอาชญากรรมจะเพิ่มมากขึ้น

ตามไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น หากกำหนดให้ขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ออนไลน์ได้ เยาวชนก็อาจจะสั่งไปลักลอบตีมแทนที่จะเข้าเรียน

นอกจากนี้ จากการที่ประเทศไทยมีการใช้บังคับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำให้ผลกระทบเชิงลบต่อการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศลดลง และมีข้อดีหลายประการ เช่น ลดการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุ อันเนื่องมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อายุการตีมเครื่องแอลกอฮอล์ครั้งแรกช้าลง อัตราการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ลดลง ด้วยเหตุนี้ หน่วยงานของรัฐจึงควรมีอำนาจในการกำกับดูแลและควบคุมการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

๒.๑๒ สำนักงานศาลยุติธรรม ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสามฉบับ เนื่องจากไม่กระทบกับภารกิจของสำนักงานศาลยุติธรรม และเห็นว่า เป็นเรื่องในทางนโยบายของรัฐที่จะจำกัดสิทธิและกำหนดมาตรการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตาม การกำหนดนโยบายจะต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน รวมถึงส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีโอกาสโฆษณาหรือขายโดยเท่าเทียมกัน มีแนวทางการควบคุมและหน่วยงานรัฐที่ให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีอำนาจเรียก ขอดูบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารอื่นใด ซึ่งระบุชื่อ ที่อยู่ และปรากฏรูปถ่ายของผู้ถือบัตรเพื่อบันทึกข้อมูลความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดหรือกรณีที่มีหลักฐานตามสมควรว่ามีการกระทำความผิดอาจจะเกินขอบเขตของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และมีข้อสังเกตกรณีบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาว่า หากเป็นการห้ามโดยเด็ดขาดและมีใช่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดเสรีภาพเพียงเท่าที่จำเป็น อาจจะมีผลให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญได้

๓. ผลการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการจำนวนสามฉบับ และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว มีข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่เสนอโดยกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข อยู่ระหว่างการเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติหลักการ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานด้านการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติและคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ รวมทั้งคณะกรรมการควบคุมฯ กรุงเทพมหานครและจังหวัด การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเด็นเกี่ยวกับสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพิ่มเติมได้ การเพิ่มบทบัญญัติห้ามการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่ขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในเวลาที่ห้ามขาย การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณา รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการบำบัดหรือฟื้นฟูให้ครอบคลุมถึงผู้มีปัญหาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้มีความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง (๒) โดยสรุปได้ว่า สำนักงานฯ ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กฎหมายนี้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรทบทวนบทบัญญัติต่าง ๆ รวมทั้งกลไกและมาตรการตามกฎหมายให้เหมาะสมแก่กาลปัจจุบันตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ

๒. การใช้กลไกคณะกรรมการตามกฎหมายนี้ ควรให้มีสถานะเป็น คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่ทางวิชาการให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ

๓. ควรมีกลไกในการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ต่าง ๆ เพื่อให้การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ตามกฎหมายสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

๔. มาตรการควบคุมที่เข้มงวดเกินไปจะมีผลกระทบด้านอื่น เช่น การล้มหายตายจากของภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนานวัตกรรมหรือกิจกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ จึงต้องพิจารณาให้เกิดความสมดุลมากที่สุด ทั้งนี้ กฎหมายนี้ใช้บังคับมานานแล้ว สมควรที่จะมีข้อมูลความสัมฤทธิ์ผลของกฎหมายว่าตลอดเวลาที่ใช้บังคับมานั้น ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

๓.๒ คำแนะนำขององค์การอนามัยโลกและคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓.๒.๑ องค์การอนามัยโลกได้ให้คำแนะนำแก่ประเทศสมาชิก ซึ่งรวมถึงประเทศไทย ในการจัดทำนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เพื่อลดอันตรายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ ดังนี้

(๑) การควบคุมกิจกรรมการตลาดในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน (regulating the marketing of alcoholic beverages (in particular to younger people))

(๒) การควบคุมและการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (regulating and restricting the availability of alcohol)

(๓) การกำหนดนโยบายที่เหมาะสมเพื่อควบคุมพฤติกรรมการขับขี่หลังจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (enacting appropriate drink-driving policies)

(๔) การลดอุปสงค์ต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านมาตรการทางภาษีและกลไกด้านราคา (reducing demand through taxation and pricing mechanisms)

(๕) การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอันตรายที่มีต่อสุขภาพและสังคมซึ่งเกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (raising awareness of the health and social problems for individuals and society at large caused by the harmful use of alcohol)

(๖) การสนับสนุนนโยบายด้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพ (ensuring support for effective alcohol policies)

(๗) การเข้าถึงระบบการบำบัดรักษาสำหรับผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (providing accessible and affordable treatment for people with alcohol-use disorders)

(๘) การมีระบบคัดกรองและบำบัดรักษาสำหรับผู้ซึ่งมีปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (implementing screening and brief intervention programmes in health services for hazardous and harming drinking)

๓.๒.๒ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สร้างสมดุลกับนโยบายอื่นของรัฐ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาและเห็นชอบในหลักการใน ๓ ประเด็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ดังนี้

(๑) ให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริง เกิดความเป็นธรรม ไม่เป็นการสร้างอุปสรรคหรือก่อความเดือดร้อนแก่ผู้เกี่ยวข้องเกินสมควร และสอดคล้องกับหลักการแห่งมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๒) สนับสนุนให้ภาคเอกชนทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและกำกับทำให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมายได้โดยไม่เป็นภาระเกินจำเป็น

(๓) ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวตาม (๑) และ (๒) ให้มุ่งดำเนินการให้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นที่ ๕ การท่องเที่ยว ประเด็นที่ ๘ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ และประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี สามารถเดินหน้าไปได้อย่างผสมกลมกลืนและบรรลุเป้าหมายได้พร้อมกันโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๓.๓ ความเห็นของสำนักงานฯ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับที่คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ และร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขแล้ว เห็นว่า ร่างกฎหมายทั้งสี่ฉบับต่างมีหลักการในทำนองเดียวกัน คือ การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ ในประเด็นเกี่ยวกับมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ แต่มีรายละเอียดในวิธีการและระดับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกัน ตามความมุ่งหมาย มุมมอง และแนวคิดที่ให้ความสำคัญหรือมุ่งเน้นคนละบริบทกัน โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ และนายเท่าพิภพา มุ่งเน้นการพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการและสิทธิของผู้บริโภค จึงเป็นการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ เพื่อลดระดับการควบคุมของภาครัฐให้มีความอ่อนปรนและให้เสรีภาพแก่ประชาชนและผู้ประกอบการมากขึ้น

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ และกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข มุ่งเน้นการพิจารณาผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรค ตลอดจนการป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย จึงเป็นการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฯ ให้มีการควบคุมที่เข้มงวดและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายดังกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าที่มีผลต่อสุขภาพและอนามัยของผู้บริโภค รัฐจึงมีความจำเป็นต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุและอาชญากรรม การบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย อันเป็นมาตรการที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

โดยกำหนดมาตรการควบคุมมากกว่าสินค้าทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นมาตรการควบคุมฉลากและบรรจุภัณฑ์ มาตรการควบคุมการขาย และมาตรการควบคุมการโฆษณา หากแต่ระดับความเข้มงวดในการควบคุมของรัฐบาลนั้นจำเป็นต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและสร้างสมดุลกับผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยตามเป้าหมายของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนด้วย ดังนั้น กฎหมายเพื่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงไม่อาจกำหนดมาตรการโดยเน้นหนักด้านใดด้านหนึ่ง แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านการคุ้มครองสังคมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจควบคู่กับปัจจัยอื่นด้วย เช่น สิทธิของผู้บริโภค การบูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่าหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่ขัดข้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับที่ คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ เนื่องจากเห็นว่าหลักการที่พยายามจะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและในเชิงสังคม หากแต่มีระดับการผ่อนคลายมาตรการควบคุมที่แตกต่างกัน โดยร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มีมาตรการควบคุมในระดับผ่อนปรนมาก (ร่างฯ ที่เสนอโดยนายเจริญฯ และนายเท่าพิภพฯ) มีหน่วยงานที่ไม่เห็นด้วยในหลักการ คือ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ส่วนร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มีมาตรการควบคุมในระดับเข้มงวดมาก (ร่างฯ ที่เสนอโดยนายธีรภัทร์ฯ) มีกระทรวงสาธารณสุขที่ไม่เห็นด้วยในหลักการ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานแต่ละแห่งยังคงมีความเห็นและข้อโต้แย้งที่มีความแตกต่างกันอยู่มากในส่วนของการกำหนดในร่างพระราชบัญญัติฯ แต่ละฉบับทั้งในด้านที่เห็นว่า มาตรการมีความผ่อนปรนมากเกินไปหรือมีความเข้มงวดมากเกินไป รวมถึงกลไกการบังคับใช้กฎหมายที่มีการเสนอให้ยกเลิกกลไกคณะกรรมการทั้งหมด และการเสนอให้คงไว้ แต่ให้ปรับปรุงองค์ประกอบหรืออำนาจหน้าที่แทน

ผลการรับฟังความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรอยู่บนความสมดุลระหว่างประโยชน์ทางสังคมและประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ โดยการกำหนดมาตรการควบคุมนั้น ควรมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของสังคม ในขณะที่เดียวกันไม่เป็นการสร้างอุปสรรคหรือก่อความเดือดร้อนแก่ผู้เกี่ยวข้องเกินสมควร ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก ความเห็นของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามสิ่งที่ส่งมาด้วย รวมถึงความเห็นของสำนักงานฯ ตามหนังสือที่อ้างถึง (๒)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับที่ คณะรัฐมนตรีขอรับมาพิจารณาก่อนรับหลักการ รวมถึงร่างพระราชบัญญัติฯ ที่เสนอโดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จะมีหลักการเพื่อแก้ไขปรับปรุงมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงความสมดุล แต่เนื่องจากรายละเอียดของการแก้ไขปรับปรุงยังคงมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับระดับความเข้มงวดของการควบคุมและการผ่อนปรนมาตรการที่อาจยังไม่นำไปสู่ความสมดุลที่เหมาะสม รวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงกลไกการบังคับใช้กฎหมายในแต่ละร่างฯ ยังคงมีความแตกต่างกันมาก สำนักงานฯ จึงเห็นว่าในขั้นนี้ คณะรัฐมนตรียังไม่ควรมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งสามฉบับที่เสนอโดย (๑) นายเจริญ เจริญชัย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๘๔๒ คน (๒) นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ และ (๓) นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๙๒,๘๗๘ คน โดยสมควรมอบหมายให้กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ รับประเด็นข้อเสนอแก้ไขตามร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กรมควบคุมโรคอยู่ระหว่างการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา พร้อมไปกับการพิจารณาคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก ความเห็นของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และความเห็นของสำนักงานฯ ซึ่งรวมถึงประเด็นการปรับปรุงกลไกคณะกรรมการตามกฎหมายนี้ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กรมควบคุมโรคจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี มีมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สร้างสมดุลกับนโยบายอื่นของรัฐ มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน โดยไม่สร้างอุปสรรคหรือภาระแก่ผู้ประกอบการจนเกินสมควร และทำให้ร่างกฎหมายได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเห็นสมควรให้เร่งดำเนินการโดยเร็วเพื่อผลักดันร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๔๓๖ (นางสาวนัฐกานต์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.ocs.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(นางสาวนตติ นตติ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณะ

(ลงชื่อ)	เฉลิมชัย กุลาเลิศ (นายเฉลิมชัย กุลาเลิศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ธิษะณา ชุณหะวัณ (นางสาวธิษะณา ชุณหะวัณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	เรืออากาศโท ธนเดช เฟื่องสุข (ธนเดช เฟื่องสุข) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ภักดิ์ น่วมเจิม (นายภักดิ์ น่วมเจิม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	ปิยรัฐ จงเทพ (นายปิยรัฐ จงเทพ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ภูริวรรธก์ ใจสำราญ (นายภูริวรรธก์ ใจสำราญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	กัณฑ์ ดวงอัมพร (นายกัณฑ์ ดวงอัมพร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ภัสรีน รามวงศ์ (นางสาวภัสรีน รามวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ
	(ลงชื่อ) รักชนก ศรีนอก (นางสาวรักชนก ศรีนอก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล	ผู้เสนอ			

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทรเพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นายสมยศ วงษ์มา/เจ้าของเรื่อง
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑
นางสาวยุพภรณ์ สอนสุด/พิมพ์
นางสาวสมพร นมขุนทด/ทาน
นางสาวทิพย์มณี หนูเอียด/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการควบคุม” “สำนักงาน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ผู้อำนวยการ” และ “อธิบดี” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๓) ยกเลิกหมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และหมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ยกเลิกมาตรา ๕ ถึงมาตรา ๒๕)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้าทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ได้แก่ สถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้า สโมสร หรือโรงแรมในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗ (๕))

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ได้แก่ สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗ (๘))

(๗) ยกเลิกเรื่องการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ยกเลิกมาตรา ๒๘)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมโดยใช้เครื่องขายอัตโนมัติที่ไม่สามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ (๑))

(๙) ยกเลิกการห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมโดยการลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ (๓))

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมโดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ (๖))

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร โรงแรม หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตีมแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑ (๔))

(๑๒) ยกเลิกการห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป (ยกเลิกมาตรา ๓๑ (๖))

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑ (๗))

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยห้ามมิให้ผู้ประกอบการผลิต หรือ จำหน่าย โฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือแสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี โดยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการโฆษณาตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐ หรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากกรมควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎกระทรวงกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓)

(๑๖) ยกเลิกบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ (ยกเลิกมาตรา ๔๕)

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติหลายประการ ที่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบการในการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และมีการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในลักษณะจำกัดสิทธิโดยเด็ดขาดซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในภาพรวมและมีได้เป็นการแก้ปัญหาสังคมที่อาจเกิดจากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้อย่างแท้จริง อีกทั้ง ยังมีการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยใช้ระบบคณะกรรมการอันอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและขออำนาจในการพิจารณาและวินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้สามารถป้องกันการเกิดปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยมีให้เป็นการจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้ประกอบธุรกิจเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มากจนเกินสมควร เพื่อให้การแก้ปัญหาทางสังคมและการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจสามารถดำเนินไปได้โดยสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้า สโมสร หรือโรงแรมในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติที่ไม่สามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร โรงแรม หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ประกอบการผลิต หรือจำหน่าย โฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือแสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการโฆษณาตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ผู้ตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ตีเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากกรมควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎกระทรวงกำหนด”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติหลายประการที่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบการในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และมีการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในลักษณะจำกัดสิทธิโดยเด็ดขาดซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในภาพรวมและมีได้เป็นการแก้ปัญหาสังคมที่อาจเกิดจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้อย่างแท้จริง อีกทั้ง ยังมีการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์โดยใช้ระบบคณะกรรมการอันอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจและขอบอำนาจในการพิจารณาและวินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้สามารถป้องกันการเกิดปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยมีให้เป็นการจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้ประกอบธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากจนเกินสมควร เพื่อให้การแก้ปัญหาทางสังคมและการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจสามารถดำเนินไปได้โดยสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ยกเลิกบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการควบคุม” “สำนักงาน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ผู้อำนวยการ” และ “อธิบดี” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ยกเลิก หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แห่งชาติ หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และ หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมแอลกอฮอล์จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้าทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ได้แก่ สถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้า สโมสร หรือโรงแรมในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ แก้ไขเพิ่มเติมสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ได้แก่ สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ ยกเลิกเรื่องการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมโดยใช้เครื่องขายอัตโนมัติที่ไม่สามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ ยกเลิกการห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมโดยการลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องตีมโดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร โรงแรม หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตีมแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ ยกเลิกการห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมการห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในสถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยห้ามมิให้ผู้ประกอบการผลิต หรือ จำหน่าย โฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หรือแสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์ แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี โดยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการโฆษณาตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือญาติ คณะบุคคล หรือองค์กรทั้งภาครัฐหรือเอกชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อาจขอรับการสนับสนุนเพื่อการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพจากกรมควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎกระทรวงกำหนด (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๖ ยกเลิกบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ (ร่างมาตรา ๑๘)
